

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 2961/2022
01.11.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Весне Станковић, председника већа, Радославе Мађаров и Бранке Дражић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., коју заступа Гордана Марковић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије – Министарство правде – Основни суд у Нишу, коју заступа Државно правобранилаштво – Одељење у Нишу, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 291/20 од 24.11.2021. године, у седници већа одржаној дана 01.11.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиље изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 291/20 од 24.11.20221. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Нишу П 3060/18 од 20.12.2018. године, првим ставом изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев којим је тражено обавезивање тужене на исплату тужиљи накнаде штете у износу од 269.671,82 динара на име дела одузете робе од ТР „АА трговина“ Ниш, продате од стране Пореске управе – Сектора за материјалне ресурсе регионалног одељења, са законском затезном каматом од 26.12.2005. године до исплате, када је по извештају Пореске управе Регионалног одељења Ниш о променама и стању средстава на дан 26.12.2005. године наведени износ уплаћен у депозит Општинског суда у Нишу, као и износ од 4.656.270,92 динара са законском затезном каматом од вештачења обављеног дана 23.05.2012. године до исплате, за део робе који се налази у централном магацину пореске управе Регионалног одељења Ниш, којој је истекао рок употребе. Другим ставом изреке обавезана је тужиља да туженој накнади парничне трошкове у износу од 375.750,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж 291/20 од 24.11.2021. године, првим ставом изреке, укинута је пресуда Вишег суда у Нишу П 3060/18 од 20.12.2018. године. Другим ставом изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев којим је тражено обавезивање тужене да на име накнаде штете тужиљи исплати износ од 269.671,82 динара на име дела одузете робе од ТР „АА трговина“ Ниш, продате од стране Пореске управе – Сектора за материјалне ресурсе регионалног одељења, са законском затезном

каматом од 26.12.2005. године до исплате, када је по извештају Пореске управе регионалног одељења Ниш о променама и стању средстава на дан 26.12.2005. године наведени износ уплаћен у депозит Општинског суда у Нишу, као и износ од 4.656.270,92 динара са законском затезном каматом од вештачења обавезеног дана 23.05.2012. године до исплате, за део робе који се налази у централном магацину пореске управе Регионалног одељења Ниш, којој је истекао рок употребе. Трећим ставом изреке обавезана је тужиља да туженој накнади парничне трошкове у износу од 375.750,00 динара.

Против правоснажне пресуде донете у другом степену након расправе одржане у другостепеном поступку, тужиља је благовремено изјавила ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП и због погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. ЗПП („Службени гласник РС“ број 72/11 са изменама и допунама), Врховни суд је нашао да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју Врховни суд пази по службеној дужности, а на битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП изјављеним ванредним правним леком паушално се указује без конкретизације мањкавости побијане пресуде.

Према утврђеном чињеничном стању, по оптужби ОЈТ у Нишу Кт 642/05 од 25.12.2006. године, против тужиље и још троје лица – ББ, ВВ и ГГ пред општинским судом у Нишу вођен је кривични поступак који је окончан осуђујућом пресудом К 2699/06 од 30.08.2007. године. У другостепеном поступку пресудом Апелационог суда у Нишу Кж1 1972/11 од 05.10.2011. године првостепена пресуда је потврђена у односу на оптужену ББ из ... која је оглашена кривом за извршено кривично дело фалсификовање службене исправе из члана 248. став 3. у вези са ставовима 2. и 1. КЗ РС, док је у односу на остале оптужене, сходно члану 95. став 1. тачка 5. ОКЗ, оптужба одбијена због застарелости кривичног гоњења.

У односу на тужиљу АА, којој је на терет стављено извршење кривичног дела недозвољено складиштење робе из члана 176.а, став 1. Закона о пореском поступку и пореској администрацији, у вези са чланом 24. ОКЗ, првостепеном кривичном пресудом одређена је мера безбедности забране вршења самосталне делатности у периоду од две године од правоснажности пресуде и мера одузимања предмета извршења кривичног дела – разних алкохолних и безалкохолних пића, која се имају уништити. Другостепеном пресудом кривичног суда о наведеној мери није одлучено, а тужиља се писаним захтевом није обраћала суду ради враћања одузете робе. По добијању сагласности ОЈТ Ниш, издатом под бројем Кт. 642/05 од 16.03.2005. године, Пореска управа – Регионално одељење Ниш је део робе продала за износ од 269.671,82 динара, који је уплаћен у депозит Општинског суда у Нишу, а остатку робе је истекао рок употребе. Економско-финансијским вештачењем вредност одузете робе је према извештају – Пореске управе – Регионалног одељења Ниш од 23.11.2016. године, утврђена у висини од 4.656.270,92 динара.

Полазећи од одредбе чланова 79. и 87. КЗ РС, која регулишу поступање суда у кривичном поступку у односу на предмет извршења кривичног дела, члана 176.а став 1. Закона о пореском поступку и пореској администрацији, који прописују услове за

изрицање мера одузимања предмета извршења кривичног дела и чланова 86. и 512. ЗКП, којима је уређен поступак враћања одузетих предмета, другостепени суд је тужбени захтев одбио као неоснован са образложењем да је одузета роба прибављена од непостојећег привредног субјекта – „Компостела“ доо из Београда, и у промет стављена на основу документације фалсификоване од стране ББ, правоснажно осуђене на затворску казну од 8 месеци за кривично дело фалсификовање службене исправе из члана 248. став 3. у вези са ставовима 2. и 1. КЗ РС, да је оптужба у односу на тужиљу АА одбијена због застарелости кривичног гоњења, а тужилца није доказала да је власница одузете робе, с тим што је као њен држалац била несавесна, јер је у поседу исте била на основу фалсификоване исправе.

Разматрајући наводе тужилцине ревизије, Врховни суд је нашао да се пресуда другостепеног суда неосновано побија због погрешне примене материјалног права.

Чланом 87. став 1. у вези са чланом 79. став 1. тачка 7. КЗРС („Службени гласник РС“ број 85/05 са изменама и допунама), прописано је да се мера безбедности одузимања предмета може одредити у погледу предмета који је био намењен или употребљен за извршење кривичног дела или је настао извршењем кривичног дела, када постоји опасност да ће се одређени предмет поново употребити за извршење кривичног дела или када је ради заштите опште безбедности или из моралних разлога одузимање предмета неопходно.

Чланом 176.а Закона о пореском поступку и пореској администрацији („Службени гласник РС“ број 80/02 са изменама и допунама) прописано је да ће се онај ко складишти, односно смешта добра или дозволи складиштење, односно смештање добара за које не поседује прописану документацију о пореклу казнити затвором од три месеца до три године и новчаном казном (став 1.), да ће се казном из става 1. тог члана казнити и онај ко складишти, односно смешта добра у просторији и просторијама о којима није обавестио пореску управу (став 2.) и да ће се роба из става 1. и 2. овог члана одузети (став 3.).

Чланом 86. ЗКП („Службени лист СРЈ“ број 70/01 и 68/02 и „Службени гласник РС“ број 58/04 са изменама и допунама, важећем у време извршења кривичног дела, прописано је да ће се предмети који су у току кривичног поступка привремено одузети, вратити власнику, односно држаоцу, ако поступак буде обустављен, а не постоје разлози за њихово одузимање у смислу члана 512. ЗКП. Чланом 512. прописано је да ће предмети који се по Кривичном закону морају одузети, одузети и када се кривични поступак не заврши пресудом којом се оптужбени оглашава кривим, ако је то у интересу опште безбедности и разлога морала (став 1.), да посебно решење о томе доноси орган који је водио поступак у часу када је он завршен, односно обустављен (став 2.) и да против решења из става 2. тог члана окривљени има право на жалбу због непостојања законског основа за одузимање предмета (став 5.).

Роба одузета тужилци у спровођењу одлуке кривичног суда прибављена је од стране непостојећег предузећа „Компостела“ доо Београд по фалсификованој исправи број 29/12 од 29.12.2004. године у време када по одузимању ПИБ броја том привредном субјекту дана 09.08.2004. године исти није пословао. На основу те исправе осуђена ББ је под бројем 1/05 дана 25.01.2005. године сачинила рачун – отпремницу неистините садржине, чиме је робу ставила у промет, а иста је даљим фалсификовањем

пословне документације од стране ГГ предата тужљи АА, која је ту робу без одговарајуће документације неадекватно и ускладиштила.

Код тако утврђеног чињеничног стања, правилно је тужбени захтев за накнаду штете одбијен као неоснован, јер сходно члану 7. став 1. и члану 228. у вези са чланом 231. ЗПП, тужилца није доказала да је власница робе, а околност да је била држалац исте без утицаја је на правилност донете одлуке код чињенице да је она знала да роба у њен посед није дошла на законит начин, што је чини несавесним држаоцем који у конкретном случају не може уживати тражену правну заштиту.

Противно ревизијским наводима, независно од одбијања оптужбе према тужилци, код осуђујуће пресуде према оптуженој ББ, чињеница да мера одузимања предмета тужилца није укинута пресудом Апелационог суда у Нишу Кж1 1972/11 од 05.10.2011. године и да тужилца није доказала да је писаним обраћањем тражила укидање мере и враћање робе, на коју одлуку би сходно члану 512. став 5.КЗ имала право жалбе, правилно је побијаном пресудом одлучено да је роба одузета применом члана 512. став 1. ЗКП, којом одредбом је прописано да ће се предмети који се по Кривичном закону морају одузети и када се кривични поступак не оконча осуђујућом пресудом ако интереси опште безбедности или разлози морала то захтевају. Наведеном мером је одређено да се одузети предмети имају уништити, тако да је у овом случају без утицаја околност да је роби смештеној у складиште Пореске управе – Регионално одељења Ниш у међувремену истекао рок употребе.

Врховни суд је размотрио и остале ревизијске наводе, али их посебно не образлаже јер су од утицаја на могућност другачијег пресуђења.

На основу изложеног, сходно члану 414. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа-судија
Весна Станковић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић